Ekspertu kopīgais atzinums studiju programmas licencēšanai

STUDIJU PROGRAMMA

Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programma

"Ilgtspējīga dārzkopība: tehnoloģijas un uzņēmējdarbība"

(izglītības klasifikācijas kods 41 622)

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes aģentūra "Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Malnavas koledža"

Eksperti rekomendē **<u>licencēt</u>** studiju programmu.

Eksperti:

1. Eksperts Dr.biol. **Nils Rostoks** (paraksts skatāms laika zīmogā)
2. Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts **Andrejs Vītoliņš** (paraksts skatāms laika zīmogā)
3. Latvijas Studentu apvienības deleģētā eksperte **Elīza Anna Ozola** (paraksts skatāms laika zīmogā)

Datums: 29.09.2026

Satura rādītājs

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam 5
II. Resursi un nodrošinājums 9
III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms 13
IV. Mācībspēki 18
V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām 20
VI. Novērtējums 25
VII. Rekomendācijas 25
VIII. Prasību vērtējumu kopsavilkums 27

Informācija par ekspertiem

	Vārds	**Uzvārds**	**Grāds/ profesionālā kvalifikācija**	**Darba vietas nosaukums**
Akadēmiskās vides pārstāvis	Nils	Rostoks	Dr. biol.	Latvijas Universitāte
Latvijas Darba devēju konfederācijas deleģētais eksperts	Andrejs	Vītoliņš	dārzkopis, stādu audzētājs	SIA Stādu audzētavas "Dimzas" vadītājs, Stādu audzētāju biedrība
Latvijas Studentu apvienības deleģētais eksperts/-e	Elīza Anna	Ozola	Studente	Latvijas Universitāte

Vizīte uz augstskolu/ koledžu	**21.08.2026.**
Ekspertu kopīgais atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:	• Augstākās izglītības iestādes iesniegums Nr. 2.1.1/N/168 16.07.2026, studiju programmas raksturojums (SPR) un tā pielikumi; • Augstskolu likums; • Vides aizsardzības likums; • Ministru kabineta 13.06.2027 noteikumi Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju"; • Ministru kabineta 05.12.2017 noteikumi Nr. 716 "Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam"; • Ministru kabineta 23.01.2007 noteikumi Nr. 70 "Studiju līgumā obligāti ietveramie noteikumi; • Ministru kabineta 16.04.2013 noteikumi Nr. 202 "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus"; • Ministru kabineta 11.12.2018 noteikumi Nr. 795 "Studiju programmu licencēšanas noteikumi"; • Ministru kabineta 13.06.2023 noteikumi Nr. 305 "Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu"; • Intervijas novērtēšanas vizītes laikā; • Vizītes laikā pieprasītā papildus informācija.

Informācija par studiju programmu

1.	Augstskolas/ koledžas nosaukums	Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes aģentūra "Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Malnavas koledža"
2.	Studiju programmai atbilstošā studiju virziena nosaukums	Lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība un pārtikas higiēna
3.	Citas studiju programmas studiju virzienā	1. Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Augkopība" (41621) 2. Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Uzņēmējdarbība lauksaimniecībā" (41621)
4.	Studiju programmas nosaukums (iekavās norādīt nosaukumu angļu valodā)	Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Ilgtspējīga dārzkopība: tehnoloģijas un uzņēmējdarbība" ("Sustainable horticulture: Technologies and entrepreneurship")
5.	Studiju programmas/ apakšprogrammas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	41622
5.1.	Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI)/ Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) līmenis	LKI 5. līmenis / EKI 5. līmenis
6.	Studiju programmas/ apakšprogrammas īstenošanas valoda	Latviešu
7.	Studiju programmas/ apakšprogrammas apjoms, ilgums, īstenošanas veids un forma (arī tālmācība)	● 123 KP, 2 gadi, pilna laika klātiene ● 123 KP, 2 gadi un 6 mēneši, nepilna laika klātiene
8.	Uzņemšanas prasības, tajā skaitā, katrā apakšprogrammā (ja piemērojams)	Vidējā izglītība
9.	Studiju programmas īstenošanas adrese, norādot, vai studiju programmu īstenos augstskola, augstskolas filiāle, koledža vai koledžas filiāle	Kļavu iela 17, Malnava, Malnavas pag., Ludzas nov. LV-5750 Muižas iela 4, Malnava, Malnavas pag., Ludzas nov. LV-5750
10.	Iegūstamais grāds vai profesionālā kvalifikācija vai iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija (kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju), tajā skaitā, katrā apakšprogrammā (ja piemērojams)	Dārzkopības speciālista profesionālā kvalifikācija (3142 13)

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Prasība [1]: Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut.

1. Studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) izveide ir pamatota un atbilst augstskolas/ koledžas stratēģijai, studiju programmas un apakšprogrammu (ja piemērojams) mērķis, uzdevumi un plānotie studiju rezultāti ir sasniedzami, savstarpēji saistīti un atbilst attiecīgajam LKI/EKI līmenim. Studiju programmas izstrādes procesā tika iesaistīti ārējie eksperti, mācībspēki, studējošie, darba devēji u.c.

Studiju programmas raksturojuma (turpmāk - SPR) analīze un pārrunas ar Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes aģentūras "Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Malnavas koledžas" (turpmāk - MK) vadību, studiju virziena vadītāju un studiju programmas (turpmāk - SP) direktori apliecina, ka studiju programmas izveide ir pamatota un atbilst koledžas stratēģiskajiem mērķiem. MK stratēģijā 2021. - 2027. gadam norādīts, ka MK misija ir nodrošināt inovatīvu un konkurētspējīgu izglītību un pētniecību aktuālās tautsaimniecības nozarēs, sekmējot Austrumlatvijas reģiona attīstību un cilvēkresursu piesaisti. Latgales reģiona attīstības programma 2021.-2027.g. nosaka tautsaimniecības attīstības prioritātes lauksaimniecības nozarē, tādējādi jaunas studiju programmas "Ilgtspējīga dārzkopība" tehnoloģijas un uzņēmējdarbība" izveide tieši atbilst izvirzītajām prioritātēm. Latvijā līdz šim netika piedāvāta īsā cikla profesionālā augstākā izglītība (LKI/EKI 5. līmenis) lauksaimniecībā, tādējādi licencējamā SP aizpilda šo nišu, vienlaicīgi paredzot sniegt ieguldījumu reģiona attīstībā, cilvēkresursu saglabāšanā un ilgtspējīgā attīstībā. Dārzkopības nozare var radīt augstākas pievienotās vērtības lauksaimniecības produkciju, piemēram, salīdzinot ar laukkopību, nodrošinot reģiona konkurētspēju un ekonomisko izaugsmi. Lai sasniegtu šo mērķi nepieciešami speciālisti, kas spēj izmantot augstās tehnoloģijas, digitālos risinājumus un ar praktisku pieredzi dārzkopības uzņēmējdarbībā. Studiju programmas "Ilgtspējīga dārzkopība: tehnoloģijas un uzņēmējdarbība" mērķis ir sagatavot profesionāli kompetentus un praksē orientētus speciālistus dārzkopības un lauksaimniecības uzņēmējdarbības jomā, kuri spēj plānot, izstrādāt un vadīt ilgtspējīgus un ekonomiski pamatotus ražošanas procesus, pielietojot ilgtspējīgas tehnoloģijas, inovācijas un mūsdienīgus uzņēmējdarbības principus. SPR un pārrunas ar MK vadību un studiju virziena vadītāju un SP direktori sniedza pārliecību, ka studiju programmas mērķi, uzdevumi un studiju rezultāti ir sasniedzami. Lai gan pastāv bažas par iespējamo studentu skaitu, varbūtējo atbirumu un atsevišķiem (skat. tālāk) SP īstenošanas aspektiem, tomēr kopumā SP mērķi, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti skaidri noteikti, izmērāmi un sasniedzami. SPR, pārrunas ar SP vadību un uzņēmējiem apliecina, ka plānotais SP saturs atbilst nozares vajadzībām, reģiona attīstības nostādnēm un profesionālās izglītības attīstības tendencēm. SP izveides nepieciešamību apliecina vairākas jauniešu un nozares uzņēmēju vidū veiktās aptaujas. 2023. g. veiktā aptauja (pielikums "LBTU_Malnavas_koledžas_aptaujas par dārzkopību") potenciāliem studentiem, no kuriem lielākā daļa bija 18 - 25 gadus veci jaunieši (respondentu skaits n = 95) parādīja, ka aptuveni pusei aptaujāto dārzkopība interesē vai ļoti interesē. Kā ļoti nozīmīgs faktors parādījās budžeta vietu pieejamība (76%), taču vienlaikus puse no respondentiem, kā vēlamo studiju veidu norādīja nepilna laika studijas, kurās budžeta vietas nav paredzētas. 2023. gadā veiktā aptauja uzņēmējiem (n = 52) parādīja, ka 53.8% Dārzkopības speciālista studiju programmas izveidi uzskata par lietderīgu, lai gan 15 respondentu atzīmēja, ka ar MK nav sadarbojušies. Vairāki respondenti norādīja, ka augstākā izglītība lauksaimniecībā jāapgūst Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātē (LBTU), vai arī pietiek ar vidējo izglītību, piemēram, Bulduru Dārzkopības vidusskolā. 2026. gadā tika veikta vēl viena aptauja MK lauksaimniecības virzienā studējošajiem (n = 12). 100% respondentu Dārzkopības SP izveidi uzskatīja par lietderīgu, vai drīzāk lietderīgu, un 91% atzina, ka apsvērtu, vai iespējams apsvērtu studijas šajā SP.

SP gatavošanā ir piedalījušies gan dārzkopības nozares uzņēmēju asociācijas, gan uzņēmēji.

Darba devēji novērtē studiju programmu kā būtisku ieguldījumu nozares paaudžu nomaiņas nodrošināšanai un kvalificētu speciālistu sagatavošanai reģionā. Diskusijas vairāku gadu garumā ir sniegušas rezultātu, jo plānotā SP paredz gan profesiju standartā noteiktās prasības, gan arī inovatīvus risinājums, kā piemēram, studiju kursu apvienošanu moduļos, kas loģiski seko viens otram. Nepieciešamības gadījumā, tas ļaus studentiem apgūt tikai dažus moduļus par to saņemot apliecinājumu par iegūtajām prasmēm. Moduļu sistēma paplašina sadarbības iespējas ar uzņēmējiem, kuri var vēlēties nodrošināt saviem darbiniekiem specifiskas prasmes, kuru apgūšanai pietiek ar konkrētiem moduļiem.

Tādējādi jāsecina, ka SP izveide varētu būt pieprasīta studentu vidū, kā arī ievērojams uzņēmēju skaits uzskata tās izveidi par lietderīgu un labprāt sadarbotos ar MK prakšu vietu nodrošināšanā. Šo secinājum apstiprināja arī vizītes laikā iegūtā atgriezeniskā saite no uzņēmējiem, kuriem jau ir ilgstoša sadarbība ar MK. Tiesa gan piedāvātais prakses vietu skaits varētu būt salīdzinoši neliels - 15 - 20 studentiem, kas gan atbilst vai pat pārsniedz sagaidāmo studentu skaitu SP. Vizītes laikā tika konstatēts, ka viens no lielākajiem izaicinājumiem varētu būt licencējamās SP diferenciācija no vidējās izglītības lauksaimniecības studiju programmām un profesionālajām bakalaura lauksaimniecības programmām LBTU. Tiesa gan šāda kvalifikācija - dārzkopības speciālists, kurš varētu vadīt uzņēmumu dārzkopības jomā, citviet Latvijā piedāvāta netiek.

2. Studiju programmas izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas/ koledžas veiktspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences u.c.

Saskaņā ar Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras studiju programmu reģistru, MK īsā cikla augstākās izglītības SP tiek īstenotas studiju virzienos "Lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība un pārtikas higiēna" (2 SP: Augkopība un SP Uzņēmējdarbība lauksaimniecībā), studiju virzienā "Mehānika un metālapstrāde, siltumenerģētika, siltumtehnika un mašīnzinības" tiek īstenota SP "Autoservisa tehnoloģiju un pakalpojumu pārvaldība", kā arī 2025. g. ir licencēta SP "Viedais tūrisms kā uzņēmējdarbība lauku teritorijās". Saskaņā ar MK sniegto informāciju studiju virzienā "Lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība un pārtikas higiēna" kopējais studentu skaits 2025. g. bija 146 studenti, tai skaitā 33 studēja klātienē, bet 113 neklātienē. Kopējais studentu skaits šajā studiju virzienā svārstās gadu no gada, bet caurmērā saglabājas stabils un negatīvas tendences nav novērojamas. Kopējais studentu skaits koledžā 2025. gadā bija 195, tādējādi studiju virzienā "Lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība un pārtikas higiēna" studē ap 75% no koledžas studentiem. Klātienē studējošie aizpilda MK pieejamās 75 valsts finansētās budžeta vietas, attiecīgi var pieņemt, ka jaunas SP izveide novedīs pie budžeta vietu iekšējas pārdales starp SP, jo saskaņā ar MK vadības teikto jaunas budžeta vietas iegūt nav izdevies. Sekmīga SP licencēšana un īstenošanas uzsākšana varētu kalpot par pamatu atkārtotai prasībai palielināt budžeta vietu skaitu.

MK vadība studējošo skaita situāciju vērtē optimistiski un norāda, ka studējošo skaita kritums koledžā nav izjūtams. Tikšanās laikā tika minēts, ka, sākoties jaunajam studiju gadam, gandrīz visas budžeta vietas koledžā ir aizpildītas. Tāpat tika norādīts, ka studējošo skaits arī nav sarucis jau līdzšinējās studiju programmās, lai gan šogad MK pirmo reizi tiek īstenotas divas jaunas studiju programmas.

Eksperti gan vērš uzmanību, ka MK ir augsti studējošo atbiruma rādītāji. Piemēram, pārskata periodā no 2021. līdz 2025. gadam (pielikums "LBTU_Malnavas_koledža_Studējošo_statistika_2021_2025") katru gadu visās studiju programmās kopā vērojamais atbiruma rādītājs ir augstāks nekā absolventu (piemēram, 2025. gadā tie bija 37 absolventi, bet 41 tika atskaitīti). MK vadība kā galveno atbiruma iemeslu norāda, ka klātienes studijās studējošie mēdz būt nemotivēti; kā arī adaptācijas izaicinājumus tiem, kas uzreiz no vidējās izglītības pāriet uz augstāko izglītību. Savukārt tie studējošie, kuriem jau ir lielāka pieredze nozarē, kā arī tie, kas par studijām maksā, lielākoties ir daudz vairāk motivēti.

MK direktore tikšanās laikā atzina, ka SP "Ilgtspējīga dārzkopība: tehnoloģijas un uzņēmējdarbība" rentabilitātei nepieciešamais minimālais studējošo skaits pēc veiktajiem aprēķiniem ir septiņi. Kontekstā ar esošajiem studentu dinamikas datiem šāds slieksnis ir sasniedzams, taču tāpat ietver riskus augstā atbiruma skaita koledžā dēļ. Eksperti vērš uzmanību, ka SPR nav detalizēti aprakstīta studējošo piesaiste jaunajai studiju programmai, kā arī nav izstrādāts atbiruma samazināšanas plāns, lai gan pastāv dažādi studējošo atbalsta mehānismi (3.2. nodaļa).

3. Studiju programma atbilst nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, augstskola/ koledža ir sniegusi pamatojumu, kāpēc studiju programmas salīdzinājums ir veikts ar attiecīgo augstskolu/ koledžu studiju programmām, un norādīti galvenie secinājumi.

SP salīdzināta ar divām Lietuvā īstenotām profesionālajām bakalaura SP: Utenas koledžas SP "Lauksaimniecības tehnoloģijas" un Kauņas koledžas SP "Agrobiznesa tehnoloģijas" (skat. 1. pielikumu). MK SP atšķiras ar mazāku apjomu un īsāku studiju laiku (123 KP pret 180 KP un 2 gadi vai 2 gadi 6 mēneši pret 3 vai 4 gadiem (pilna vai nepilna laika studijas)). Atšķiras arī iegūstamās kvalifikācijas, kas MK gadījumā ir profesionālās izglītības standartam PS-160 atbilstošā kvalifikācija Dārzkopības speciālists. MK SP gadījumā kvalifikācijas darba apjoms ir 12 KP, kas ir pat vairāk nekā abās profesionālā bakalaura SP, kas skaidrojams ar PS-160 prasībām. Lai gan atsevišķi aspekti pārklājas, tomēr jāatzīst, ka MK piedāvā specializētu SP tieši dārzkopības jomā, kamēr Lietuvas koledžu studiju programmas piedāvā vispārīgākas SP ar plašāku specializāciju. Kopumā jāatzīmē, ka sasniedzamie studiju rezultāti un studiju organizēšanas kārtība ir salīdzināmi. Kā iepriekš atzīmēts, Latvijā līdzīgas īsā cikla profesionālās studiju programmas netiek īstenotas. Arī tuvākajās ārvalstīs nav iespējams atrast tieši atbilstošas īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmas LKI/EKI 5. līmenī, vai arī informācija par šīm studiju programmām nav pieejama angļu valodā.

4. Studiju programmas attīstības perspektīvas ir analizētas un pamatotas.

MK SP attīstības perspektīvas ir pamatotas gan ar Eiropas Savienības līmeņa stratēģijām (Zaļais kurss, Farm2Fork, aprites bioekonomija), kā arī nozari aptverošo digitalizācijas tendenci "Lauksaimniecība 4.0". Nacionālā līmenī ir ievērotas nozares vajadzības (atbilstība profesionālās izglītības standartam PS-160, kā arī nacionālās un reģionālās attīstības plāniem). Ņemot vērā straujo tehnoloģiju attīstību, liels uzsvars likts uz dārzkopības mehanizāciju un digitalizāciju, ieviešot dažādus viedos risinājumus gan siltumnīcu automatizēšanā, gan sensoru un bezpilota lidaparātu (turpmāk - dronu) izmantošanā zemes platību monitoringā, kā arī precīzā sējā un augu aizsardzības līdzekļu pielietojumā. Tas nodrošinās dārzkopības nozares atbilstību ekoloģisko principu ievērošanā, vienlaicīgi saglabājot nozares konkurētspēju. Kopumā SP attīstības perspektīvas ir pamatotas, taču bažas raisa MK materiāltehniskās bāzes atbilstība izvirzītajiem ambiciozajiem plāniem. Mehanizācija un digitalizācija strauji attīstās, tāpēc ir nepieciešams nodrošināt tehnoloģiju ātru apriti, lai uzturētu absolventu konkurētspēju darba tirgū. Tam nepieciešami nopietni ieguldījumi infrastruktūrā, vai arī plaša sadarbība ar nozari. Dārzkopības nozarē ir novērojama šaura uzņēmumu specializācija konkrētu tehnoloģiju izmantošanā, piemēram, konkrēta ražotāja piedāvātais siltumnīcas automatizācijas risinājums, kas ietver savstarpēji nesaderīgas automātiskās sistēmas un digitālos risinājumus. Šādā situācijā MK ir jārod iespēja sniegt studentiem universālas zināšanas un prasmes, vienlaicīgi dodot iespēju prakses laikā apgūt konkrētas sistēmas. Vizītes laikā tika atzīmēts, ka MK sadarbībā ar Dārzkopības institūtu ir uzsākti lauka izmēģinājumi Latvijā veidotām ābeļu šķirnēm, lai pārbaudītu to atbilstību reģiona agroklimatiskajiem apstākļiem. Tas bija vienīgais piemērs lietišķiem pētījumiem, kas tiek veikti uz vietas MK, lai gan plašāka lietišķās pētniecības pieredze ir iegūstama praksu laikā dārzkopības uzņēmumos. Lietišķā pētniecība ir būtiska studiju procesa sastāvdaļa, kuru ir nepieciešams stiprināt, lai nodrošinātu studentus ar daudzpusīgām zināšanām

un prasmēm.

5. Augstskolas/koledžas tīmekļvietnē publicētā informācija par licencējamo studiju programmu (ja publicēta) atbilst licencēšanai iesniegtai informācijai un nesatur maldinošu informāciju.

Ekspertu atzinuma sagatavošanas brīdī MK tīmekļvietnē nav pieejama informācija par studiju programmu, un tā tiks publicēta pēc studiju programmas licencēšanas (SPR 21. lpp.).

Secinājumi:

Studiju programma aizpilda brīvo LKI 5. līmeņa izglītības nišu Latvijā attiecīgajā dārzkopības nozarē, atbilstoši reģiona attīstības un nozares digitalizācijas prioritātēm. Studiju programmas satura aktualitāti apliecina uzņēmēju un studentu aptaujas; studentiem būs pieejams pietiekams prakses vietu skaits, kā arī ieviesta ir elastīga moduļu sistēma.

Kopumā SP atbilst MK stratēģijai un nozares vajadzībām. SP izvirzītie mērķi un uzdevumi ir sasniedzami. SP izveides procesā ir analizēti un ņemti vērā augstskolas/ koledžas veiktspējas rādītāji, studējošo skaita dinamika un tendences, kā arī veiktas studējošo un darba devēju aptaujas. Studējošo skaita dinamika ir pietiekami analizēta un parāda skaidru tendenci, ka studentu motivācija studēt ir atkarīga no viņu ieinteresētības konkrētajā jomā, tai skaitā no personīgā darba pieredzes savās saimniecībās. SP kopumā atbilst ES izglītības sistēmas attīstības tendencēm nodrošināt speciālistus ar augstāko izglītību vispirms īsā cikla profesionālajās SP, turot atvērtu iespēju turpināt studijas augstākā līmenī. Licencējamā SP ir salīdzināta ar līdzīgām SP ārvalstīs. Pārrunās ar MK administrāciju noskaidrojās, ka ir liela interese no ārvalstu studējošo puses piedalīties īsos intensīvos kursos tieši MK, kas apliecina sadarbības iespējas un SP attīstību vienotā ES izglītības sistēmā. SP attīstības perspektīvas ir pietiekami analizētas un pamatotas, gan Latvijas izglītības sistēmas, gan nozares attīstības kontekstā, it īpaši ņemot vērā piedāvājumā esošo vidējo profesionālo izglītību nozarē un attīstības iespējas profesionālās bakalaura studiju programmās.

Riski saistāmi ar studentu skaitu. Rentabilitātes slieksnis – 7 studenti – ir zems, taču riskus var radīt augstais studējošo atbirums koledžā un nepieciešamība pārdalīt esošās budžeta vietas, lai piedāvātu tās arī studiju programmā "Ilgtspējīga dārzkopība: tehnoloģijas un uzņēmējdarbība."

Stiprās puses:

1. Studiju programmā ir plānots sagatavot dārzkopības speciālistus ar īsā cikla augstāko profesionālo izglītību, kādi Latvijā citviet netiek sagatavoti.
2. Nozares uzņēmumu atbalsts, kas nosedz nepieciešamo prakses vietu skaitu.

Vājās puses:

1. Studiju programmas ilgtspēja ir cieši atkarīga no studējošo piesaistes un noturēšanas. Lai gan pieprasījums pamatots ar aptauju rezultātiem, trūkst detalizēta reflektantu piesaistes un atbiruma mazināšanas plāna. Ņemot vērā koledžā novēroto augsto studentu atbirumu un demogrāfiskās tendences, tas rada riskus plānotā studējošo skaita sasniegšanai un programmas ilgtspējai.
2. Studiju programmas starptautiskais salīdzinājums veikts ar ierobežotu skaitu līdzīgu programmu, jo tieši salīdzināmas īsā cikla profesionālās augstākās izglītības programmas

dārzkopībā Eiropā ir grūti identificējamas. Tas ierobežo iespējas pilnvērtīgi izvērtēt studiju programmas novietojumu starptautiskajā izglītības telpā.

3. Studiju programmas attīstības perspektīvās nepietiekami detalizēti plānota specializētās dārzkopības infrastruktūras un moderno tehnoloģiju attīstība. Programmas īstenošana būtiskā mērā balstās uz sadarbības partneru infrastruktūru, savukārt attīstības plānos trūkst konkrēta redzējuma par automatizācijas, digitalizācijas un moderno dārzkopības tehnoloģiju pakāpenisku integrēšanu koledžas infrastruktūrā.
4. Neskaidra pētnieciskā kapacitāte, lai nodrošinātu lietišķajos pētījumos balstītas studijas.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	X			
2.		X		
3.		X		
4.		X		
5.	X			

Prasības [1] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Licencējamās studiju programmas mērķi, uzdevumi un rezultāti ir savstarpēji saistīti, un programma atbilst studiju virzienam "Lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība un pārtikas higiēna." Tā aizpilda aktuālo brīvo LKI 5. līmeņa izglītības nišu Latvijā dārzkopības jomā.
	X			

II. Resursi un nodrošinājums

Prasība [2]: Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

1. Studiju bāze, ietverot iesaistīto struktūrvienību (katedru, profesoru grupu, laboratoriju, institūtu u.c.) un nepieciešamo palīgpersonālu, ir apzināta un atbilstoša studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Novērtēšanas vizītes laikā eksperti iepazinās ar auditorijām, datorklasi, laboratorijām, bibliotēku un citām studiju procesa nodrošināšanai nepieciešamajām telpām. Telpu tehniskais stāvoklis, pieejamība un funkcionalitāte vērtējama pozitīvi.

Ņemot vērā paredzēto studējošo skaitu un SP struktūru, kur būtisku apjomu veido praktiskās nodarbības, prakse uzņēmumos un kvalifikācijas darba izstrāde, ekspertu ieskatā pieejamās telpas un studiju vide ir pietiekama plānotā studiju procesa nodrošināšanai.

Vizītes laikā eksperti pārliecinājās, ka studiju procesa nodrošināšanai ir pieejamas specializētas laboratorijas un datortehnika, kas tiek izmantota arī citās lauksaimniecības studiju virziena programmās. Atsevišķas specializētās iekārtas ir pieejamas ierobežotā daudzumā un tiek izmantotas pasniedzēju uzraudzībā, tomēr tas nerada būtiskus ierobežojumus plānotā studentu skaita apmācībai. Būtiski, ka pasniedzēju kolektīvs ir kompetents un motivēts apmācīt studentus gan vispārīgām prasmēm, gan arī konkrētām ar dārzkopību saistītām prasmēm. Studiju procesā būtiska loma ir praksēm, kuras tiek nodrošinātas sadarbības uzņēmumu infrastruktūrā un prakses uzņēmuma darbinieka uzraudzībā.

SP īstenošanā plānots iesaistīt 19 pasniedzējus, kuru kvalifikācija (zinātniskie grādi) un praktiskā pieredze atbilst īsā cikla profesionālās augstākās izglītības līmenim.

2. Informatīvā un metodiskā bāze, datubāzes un bibliotēkā pieejamā literatūra atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem.

Vizītes laikā ekspertiem tika sniegta iespēja iepazīties ar bibliotēkas krājumu un elektronisko resursu pieejamību. Bibliotēkā pieejama profesionālās izglītības līmenim atbilstoša literatūra dārzkopībā, augkopībā un lauksaimniecībā. Lasītavā pieejamas darba vietas ar piekļuvi datoram un internetam. Tomēr jāņem vērā, ka licencējamā SP paredz speciālistu sagatavošanu LKI/EKI 5. līmenī, kur nepieciešama padziļināta piekļuve specializētiem profesionālajiem un zinātniskajiem informācijas resursiem. Vizītes laikā tika demonstrēta pieeja LBTU bibliotēkas elektroniskajiem resursiem, institucionālajam repozitorijam un LBTU publikācijām. Pieejamas zinātniskās datubāzes, kā, piemēram, EBSCO (SPR 24. lpp.), taču pietrūka informācijas par piekļuvi citām zinātniskās literatūras datubāzēm, kā piemēram, Scopus, lai gan publiski pieejamā informācija liecina, ka LBTU kopumā tāda pieeja ir. Tāpat netika pilnībā pārliecinoši demonstrēta specializētu starptautisku dārzkopības nozares datubāžu un periodisko izdevumu izmantošanas iespējas studiju procesā. Līdz ar to eksperti uzskata, ka esošā informatīvā bāze kaut arī ir pietiekama studiju programmas uzsākšanai, vienlaikus ir nepieciešams turpināt mērķtiecīgi papildināt pieejamo specializēto literatūru un elektroniskos resursus tieši dārzkopības nozares vajadzībām. Pēdējo gadu tendences ir tādas, ka ievērojama daļa starptautisko pētījumu rezultātu ir pieejami atvērtās piekļuves formātā, kas uzlabo studējošo piekļuvi laikmetīgai un kvalitatīvai informācijai dārzkopības jomā. Lai veicinātu studējošo prasmes izmantot šo informāciju būtu nepieciešama īpaša apmācība bibliotēkas resursu izmantošanā, bet šāda iespēja nav aprakstīta SPR.

Studiju procesā tiek izmantota Moodle platforma, kurā ievietota informācija saistībā ar studiju kursiem – mācību materiāli, kursu apraksti un prasības, informācija par veicamajiem uzdevumiem, kā arī novērtēšanas aptaujas. Moodle izmantošanai izstrādāti arī iekšējie noteikumi "Noteikumi studiju kursa satura veidošanai un uzturēšanai vietnē ekursi.malnavaskoledza.lv" Attālinātās un jaukta formāta nodarbības tiek organizētas, izmantojot Microsoft Teams platformu (SPR 23. lpp.).**3. Finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti, un finanšu resursi nodrošina studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai.**

SP finansējuma avoti ir identificēti un aprakstīti SPR 2.3. nodaļā, tostarp tas ir valsts budžeta finansējums, pašu ieņēmumi un "LBTU institucionālās kapacitātes stiprināšana izcilībai studijās un pētniecībā" ietvaros ir paredzēts finansējums studiju programmas "Ilgtspējīga dārzkopība: tehnoloģijas un uzņēmējdarbība" īstenošanai nepieciešamās infrastruktūras nodrošināšanai. MK atrodas par ES struktūrfondu līdzekļiem renovētā ēkā (skat. ziņojuma 2.3. nodaļu). Līdzekļi SP īstenošanai tiek piešķirti valsts budžeta dotācijas veidā, kuru nosaka gadskārtējais vienošanās protokols starp Zemkopības ministriju, LBTU un LBTU MK. Papildus šiem līdzekļiem, MK gūst finanšu līdzekļus SP īstenošanai un infrastruktūras uzturēšanai no pašu ieņēmumiem, kā arī dažādiem projektiem. Vizītes laikā MK vadība sniedza informāciju par SP plānoto izmaksu

modeli, norādot, ka studiju programmas īstenošanai nepieciešamais minimālais studējošo skaits ir aptuveni septiņi studenti. Eksperti secina, ka īstermiņā SP finansējuma modelis ir pamatots un pieejamie resursi ļauj uzsākt programmas īstenošanu.

Vienlaikus eksperti norāda, ka ilgtermiņā SP ilgtspēju ietekmēs studējošo piesaiste un studējošo skaita stabilitāte. Ņemot vērā MK līdzšinējo pieredzi un esošo studiju virziena studentu skaitu, šis risks nav uzskatāms par kritisku, tomēr demogrāfijas tendences liecina, ka tas ir jāuzrauga SP turpmākās attīstības laikā.

Papildus tam jānorāda uz pasniedzēju atalgojumu augsto proporciju SP īstenošanas izmaksu aprēķinā, kas rada bažas par iespējamo infrastruktūras izmaksu fluktuāciju negatīvo ietekmi uz MK īstenoto SP ilgtspējību. Atsevišķi infrastruktūras objekti, piemēram, eksperimentālā siltumnīca, kuru ir nepieciešams izmantot arī ziemas sezonā, patērē lielus energoresursu apjomus. Atsevišķas dārzkopības kultūras, piemēram, tomāti un gurķi, ir jāsāk audzēt jau aukstajā sezonas laikā, lai ienāktu svaigo dārzeņu tirgū jau agrā pavasarī, kad produktu cenas ir augstākas.

4. Materiāltehniskā bāze un tās pieejamība studējošajiem un mācībspēkiem ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanai.

Klātienes vizītes laikā eksperti iepazinās ar SP īstenošanai paredzēto materiāltehnisko nodrošinājumu, tostarp laboratorijām, specializētajām iekārtām, siltumnīcu, augļu un ogu stādījumiem, kā arī citiem praktiskās apmācības objektiem.

Eksperti secina, ka MK ir izveidota kvalitatīva vispārējā lauksaimniecības studiju infrastruktūra un pieejama pietiekama laboratoriju bāze, kas ļauj nodrošināt nozīmīgu daļu no SP teorētisko un praktisko kompetenču apguves.

Vienlaikus eksperti konstatēja, ka tieši specializētā dārzkopības infrastruktūra atsevišķās jomās ir ierobežotāka nekā vispārējā lauksaimniecības infrastruktūra. MK rīcībā esošā siltumnīca, augļaugu un ogulāju stādījumi, kā arī citi praktiskās apmācības objekti nodrošina iespēju apgūt pamata un daļu no specializētajām profesionālajām kompetencēm, taču pilnvērtīgai studiju rezultātu sasniegšanai būtiska nozīme paredzēta sadarbībai ar ārējiem partneriem. Papildus tam jāatzīmē, ka esošā infrastruktūra ir vairāk piemērota demonstrācijām. Piemēram, siltumnīcas automātikas vadība, vai drons sējai un augu aizsardzības līdzekļu miglojumiem, ir pieejams tikai demonstrācijai. Kaut arī esošā infrastruktūra ļauj īstenot vienkāršus lietišķos pētījumus un demonstrējumus, tomēr tās kapacitāte plašāku un ilgtermiņa dārzkopības izmēģinājumu veikšanai šobrīd ir ierobežota. Bet tieši pētījumi ir tas, kas studentiem ļauj apgūt pamatiemaņas lauka izmēģinājumu īstenošanā un pētniecības rezultātu novērtēšanā.

Vizītes laikā darba devēji un sadarbības partneri apliecināja gatavību iesaistīties studiju procesa nodrošināšanā, nodrošinot prakses vietas, tehnoloģiju demonstrējumus un praktisko kompetenču attīstīšanu reālā darba vidē. Šobrīd tas ļauj secināt, ka SP īstenošanai nepieciešamā vide ir nodrošināma.

Vienlaikus eksperti norāda, ka būtiska daļa specializēto kompetenču apguves ir atkarīga no ārējo partneru infrastruktūras un kompetenču ilgtermiņa pieejamības. Turpmākajā SP attīstībā vēlams pakāpeniski stiprināt tieši MK rīcībā esošo dārzkopības infrastruktūru, lai mazinātu šo atkarību un nodrošinātu lielāku studiju procesa stabilitāti.

Pozitīvi vērtējama sadarbība ar nozares uzņēmumiem un Dārzkopības institūtu, tomēr daļa sadarbības partneru un specializēto resursu atrodas ģeogrāfiski tālu no MK, kas potenciāli var radīt papildu organizatoriskus izaicinājumus praktisko nodarbību plānošanā un īstenošanā.

Secinājumi:

Kopumā var secināt, ka SP īstenošanai nepieciešamā bāze ir nodrošināta, tai skaitā pasniedzēju kolektīvs un palīgpersonāls, informatīvā mācību un specializētā dārzkopības literatūra, finansējums, kā arī materiāltehniskā bāze. Bibliotēkas specializētās dārzkopības literatūras un starptautisko profesionālo informācijas resursu klāsts LKI/EKI 5. līmeņa studiju programmas vajadzībām ir pilnveidojams, jo SPR trūkst informācijas par pieejamām datubāzēm, lai gan LBTU ir pieeja Scopus, Web of Science u.c. zinātniskās literatūras datu bāzēm. Šim nolūkam vēlams plašāk izmantot LBTU pieejamo datubāzu klāstu un bibliotēkas piedāvātās iespējas un pieredzi. Nepieciešams attīstīt digitālos risinājumus, lai veicinātu MK studējošo piekļuvi atbilstošiem informācijas avotiem.

Esošā infrastruktūra ir atbilstoša SP īstenošanas vajadzībām. Ir nodrošinātas nepieciešamās auditorijas, datorklases, laboratorijas un prakses vietas. Jāuzsver, ka MK ir ieguldījusi ievērojamus līdzekļus telpu infrastruktūras renovācijai, un tā atbilst plānotajam studentu skaitam un studiju plānam. Jāatzīmē, ka lauksaimniecības tehnika tiek izmantota kopā ar citām lauksaimniecības SP, bet specializētā dārzkopības tehnika ir samērā ierobežotā apjomā. Ņemot vērā ievērojamo potenciālo ietekmi uz Latgales reģiona ekonomiku, nepieciešams pilnveidot dārzkopības infrastruktūru, piesaistot reģiona attīstībai pieejamo finansiālo atbalstu dažādu projektu veidā. Ņemot vērā augsto atalgojuma proporciju SP īstenošanas izmaksās, rodas bažas par infrastruktūras izdevumu segšanas iespējām, it īpaši ņemot vērā energoresursu izmaksu pieaugumu.

Stiprās puses:

1. Kopējā MK studiju infrastruktūra, tai skaitā auditorijas, laboratorijas, datorklases un renovētās telpas, ir piemērotas SP īstenošanai, kā arī piesaista studentu interesi.
2. SP īstenošanai pieejams sadarbības partneru tīkls, kas nodrošina prakses vietas un papildina MK rīcībā esošo infrastruktūru.
3. Laboratoriju un automatizācijas/dronu tehnoloģiju nodrošinājums ļauj studiju procesā integrēt mūsdienīgas lauksaimniecības un dārzkopības tehnoloģijas.

Vājās puses:

1. Specializētā dārzkopības infrastruktūra atsevišķās jomās ir ierobežota un daļai tehnoloģiju pieejamība ir demonstrāciju līmenī.
2. Daļa specifisko dārzkopības tehnoloģiju, kas saistītas ar profesionālo dārzeņkopības un stādu audzēšanas sektoriem un praktisko iemaņu apguves ir atkarīga no ārējo sadarbības partneru iesaistes.
3. Specializētās dārzkopības infrastruktūras turpmākā attīstība būs atkarīga no spējas piesaistīt papildu investīcijas un finansējumu.
4. Nepieciešams pilnveidot pieejamo specializēto dārzkopības literatūru, starptautiskos informācijas resursus un studējošo prasmes darbā ar zinātniskajām datubāzēm.

Kritēriju novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.		X		
2.		X		

3.		**X**		
4.			**x**	

Prasības [2] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Studiju programmas īstenošanai nepieciešamie resursi kopumā ir nodrošināti un ļauj uzsākt studiju programmas īstenošanu. Vienlaikus pilnveidojama ir specializēto informācijas resursu pieejamība, kā arī atsevišķas dārzkopības nozares infrastruktūras jomas, kuru nodrošināšanā šobrīd būtiska loma ir sadarbības partneru iesaistei.
	X			

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Prasība [3]: Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem

1. Studiju saturs ir aktuāls un atbilst nozares un/vai zinātnes tendencēm, kā arī atbilst LKI/EKI attiecīgā līmeņa prasībām, valsts standartam, profesiju standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām un citām attiecīgo normatīvo aktu prasībām. Studiju kursu saturs ir savstarpēji salāgots un nodrošina studiju kursu un studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

SP atbilst Ministru kabineta noteikumos Nr. 305, 2023. gada 13. jūnijā par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu noteiktajiem īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmu stratēģiskiem mērķiem, tai skaitā nodrošina dārzkopības nozares profesionālās kvalifikācijas prasībām atbilstošas studijas, sagatavo studējošos darbam dārzkopības speciālista profesijā, nodrošina piektā līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvi un sekmē konkurētspēju mainīgajos sociālekonomiskajos apstākļos, rada motivāciju tālākizglītībai profesionālā bakalaura studiju līmenī lauksaimniecības jomā un nodrošina SP absolventu IT prasmes darba pienākumu veikšanai, lietišķajai pētniecība un mūžizglītībai.

SP pēc satura un profesijas standarta (PS-160) prasībām atbilst LKI/EKI 5. līmenim, kā arī ir atbilstoša dārzkopības nozares attīstības tendencēm Latvijā. Vienlaikus intervijās ar darba devējiem tika uzsvērta nepieciešamība īpašu uzmanību pievērst lēmumu pieņemšanas, darba organizācijas un vadības kompetenču attīstīšanai, jo tieši šie aspekti darba tirgū visvairāk raksturo piektā kvalifikācijas līmeņa speciālistu. Darba devēju intervijās vairākkārt tika uzsvērts, ka darba tirgū īpaši pieprasīti ir speciālisti, kuri spēj ne tikai veikt tehnoloģiskās darbības, bet arī pieņemt profesionālus lēmumus, organizēt darbu, izvērtēt riskus un uzņemties atbildību par ražošanas procesa rezultātiem. Eksperti uzskata, ka tieši šī kompetenču grupa visprecīzāk raksturo LKI/EKI 5. līmeņa speciālistu un studiju programmas saturs kopumā ir orientēts uz šo kompetenču attīstīšanu. To lielā mērā plānots nodrošināt ar praksēm dažādos nozares uzņēmumos. SP saturs ir plānots loģiski, lai nodrošinātu absolventus ar

nepieciešamajām teorētiskajām zināšanām un praktiskajām iemaņām. Moduļu struktūra (SPR 1.1. nodaļa) dod iespēju apgūt atsevišķus studiju kursus un saņemt apliecinājumus par to apguvi. Ņemot vērā augsto studentu atbirumu, tas dotu viņiem iespēju pabeigt noteiktu moduli un iegūt apliecinājumu par iegūto kompetenci konkrētu uzdevumu veikšanai dārzkopības uzņēmumā. Piemēram, apgūstot agrotehnisko pasākumu moduli, jaunietis kļūtu piemērots augsnes sagatavošanas, stādījumu ierīkošanas un ražas novākšanas darbiem; apgūstot tehnikas moduli, jaunietis spēj organizēt un ekspluatēt laistīšanas vai pretsalnas sistēmas; savukārt, apgūstot IT un viedo tehnoloģiju moduļus, students var lietot elektroniskās lauksaimniecības atbalsta sistēmas dārzkopībā. Šāda studiju darba organizācija ļauj studējošajiem pamest studijas, uzsākt darbu atbilstoši apgūtajām kompetencēm un pēc tam atgriezties MK un apgūt trūkstošos moduļus. Pilnībā apgūstot visus moduļus un sekmīgi aizstāvot kvalifikācijas darbu, students iegūst dārzkopības speciālista kvalifikāciju, kas atbilst 5. profesionālās kvalifikācijas līmenim. Tas ļauj viņam plānot, organizēt un vadīt dārzkopības procesus un pieņemt datos balstītus lēmumus ražošanā pamest studijas un tās atsākt vēlāk jau ar apliecību par pabeigtu konkrēto moduli (SPR 1.1. nodaļa). Papildus atbiruma problēmas risināšanai, tas paver arī iespējas nozares uzņēmumiem apmaksāt studijas saviem darbiniekiem, lai viņi varētu apgūt konkrētu studiju moduli, kas nepieciešams viņu kvalifikācijas paaugstināšanai.

2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot studentcentrētas mācīšanas, mācīšanās un novērtēšanas principus, studējošo prakses (ja piemērojams) organizēšanas nosacījumi un sniegtais atbalsts studējošajiem ir noteikts un integrēts studiju programmas saturā).

Studiju kursi tiek apgūti, apvienojot teorētiskās un praktiskās zināšanas. Paredzētas ir gan kontaktstundas, gan patstāvīgais darbs. Katram studiju kursam tiek noteikts pārbaudījuma veids (eksāmens vai ieskaite), kā arī skaidri definēta vērtēšanas sistēma un patstāvīgā darba prasības. Studiju programmā pastāv iespēja līdz 50% no kontaktstundu apjoma īstenot attālināti, izmantojot Moodle un MS Teams platformas. Sasniedzamie studiju rezultāti, prasības un vērtēšanas metodes nemainās atkarībā no studiju formas – tās ir identiskas gan pilna, gan nepilna laika studijās (SPR 34. lpp.).

Studiju kursu satura apguvei docētāji izmanto daudzveidīgas didaktiskās un interaktīvās studiju metodes, tostarp lekcijas, seminārus, grupu darbu, demonstrējumus, diskusijas, situāciju modelēšanu un problēmsituāciju analīzi, kā arī uzņēmumu apmeklējumus, praksi darba vidē un laboratorijas darbus. Tāpat tiek plānotas vieslekcijas, mācību ekskursijas un citi profesionālie pasākumi. Atsevišķos kursos tiek praktizēts arī studējošo pašvērtējums un/vai grupas kolēģu vērtējums. Šī pieeja veicina studentu patstāvīgo, kritisko un radošo domāšanu, komunikācijas prasmes, spēju strādāt komandā un uzņemties atbildību par lēmumu pieņemšanu, savukārt docētājs patstāvīgajā darbā pilda organizatora, konsultanta un eksperta lomu (SPR 34.-35.lpp.).

Gan lasot SPR, gan vizītes laikā eksperti varēja pārliecināties, ka SP īstenošanā tiek ievēroti studentcentrētas pieejas principi – studiju materiāli tiek salāgoti ar studentu iepriekšējo sagatavotību un sasniedzamajiem rezultātiem, dažādu iespēju piedāvāšana atkarībā no studentu interesēm, kā arī nodarbību saraksts tiek veidots tā, lai ļautu apvienot studijas ar darbu.

Studējošo vērtēšanas kārtību regulē iekšējie noteikumi "Par studiju rezultātu vērtēšanu un pārbaudījumu kārtību koledžā." Studiju kursu apraksti (5. pielikums "studiju kursu, moduļu apraksti") liecina, ka vērtēšanas metodes ir sasaistītas ar katrā studiju kursā definētajiem sasniedzamajiem studiju rezultātiem. Regulāras aptaujas nodrošina studentiem iespēju sniegt atgriezenisko saiti par studiju kursu norisi.

Būtiska SP sastāvdaļa ir prakse 24 KP apjomā, kas sadalīta trīs daļās. Prakses mērķis ir nostiprināt un papildināt studentu zināšanas un profesionālās prasmes atbilstoši profesijas standartam "Dārzkopības speciālists", darbojoties ilgtspējīgas dārzkopības un lauksaimniecības

uzņēmējdarbības jomā. Prakses vietas var būt komercdārzi, stādaudzētavas, siltumnīcu saimniecības, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvi, kā arī vietējie dārzkopības produkcijas ražotāji un pārstrādātāji, kas piedāvā savus produktus īsajās piegādes ķēdēs un veido inovatīvu tirgus piedāvājumu.

Studenti var iziet praksi MK sadarbības partneru uzņēmumos vai arī paši izvēlēties prakses vietu, saskaņojot to ar MK prakses vadītāju, kurš izvērtē vietas atbilstību prakses uzdevumu izpildei. Prakses īstenošanai tiek noslēgts trīspusējs līgums starp MK, prakses vietu un studējošo. Visa procesa laikā MK sniedz metodisko atbalstu un nodrošina mācībspēku konsultācijas. Prakses noslēgumā studējošais rezultātus prezentē un aizstāv Studiju virziena padomes izveidotas komisijas priekšā, saņemot vērtējumu 10 baļļu sistēmā (SPR 37. lpp.).

Eksperti diskusijās īpašu uzmanību pievērsa prakses kvalitātes nodrošināšanai, jo dārzkopības speciālista kvalifikācija paredz ne tikai praktisku darba iemaņu apguvi, bet arī lēmumu pieņemšanas, darba organizācijas un vadības kompetenču attīstīšanu. Tādēļ būtiska nozīme būs prakses vietu spējai iesaistīt studentus profesionālu lēmumu pieņemšanas procesos.

Gatavojoties studiju programmas "Ilgtspējīga dārzkopība: tehnoloģijas un uzņēmējdarbība" īstenošanai, MK ir papildinājusi savu sadarbības partneru loku ar dārzkopības nozares uzņēmumiem „Meža rasas", SIA „Latgales dārzeņu loģistika", ZS „Ķirši."

Jautājot MK vadībai par atbalstu studējošajiem, tika uzsvērts, ka MK ir neliela institūcija un līdz ar to kontakti ar studējošajiem ir ciešāki, iespējama individuāla un cilvēcīga attieksme. Studenti var vērsties pie palīdzības pie studiju programmas direktora vai arī citiem mācību procesā iesaistītajiem. Par valsts budžeta līdzekļiem studējošajiem iespējams pieteikties uz stipendiju, kuras ietvaros tiek izmaksāti 140 eiro mēnesī. Vizītes laikā MK vadība arī atzīmēja, ka studenti bieži izmanto iespēju pieteikties Studētgods stipendijai, kas paredzēta studentiem no daudzbērnu vai trūcīgām ģimenēm.

Kopumā SP īstenošanas mehānisms nodrošina kvalitatīvu, mērķtiecīgu un uz rezultātiem orientētu studiju procesu, kas atbilst profesionālās izglītības pamatprincipiem un nodrošina sasaisti ar darba vidi un studentu individuālo attīstību.

3. Augstskolā/ koledžā ir izveidota kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kurā noteiktie principi, tiek ievēroti arī licencējamajā studiju programmā, kā arī ievēroti Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standarti.

MK darbojas uz ISO 9001:2015 standarta prasībām balstīta Kvalitātes vadības sistēma (turpmāk - KVS) un Studiju virziena attīstības plāns 2022.–2027. gadam. KVS paredz procesu pieeju un Deminga ciklu (Plāno-Izpildi-Pārbaudi-Rīkojies) studiju plānošanā, nodrošināšanā un pilnveidē. KVS ietvaros ir definēti izmērāmi sasniedzamības rādītāji jeb KPI: studējošo apmierinātība (vismaz 90% ir apmierināti ar studiju procesa kvalitāti un atbalsta pakalpojumiem), sekmība (tiekties uz vismaz 90% absolvēšanas rādītāju; vismaz 60% no uzņemtajiem studentiem pabeidz sekmīgi), nodarbinātība nozarē (vismaz 80% gada laikā pēc absolvēšanas ir nodarbināti nozarē vai turpina studijas) un satura aktualitāte (ikgadējas izmaiņas studiju saturā nevar pārsniegt 20%).

Ņemot vērā līdzšinējo studentu atbirumu radniecīgās studiju programmās, īpaša nozīme būs kvalitātes sistēmas spēju praksē sasniegt noteiktos absolvēšanas rādītājus.

KVS ietvaros ir arī izstrādāti akadēmiskā godīguma noteikumi, kas ir saistoši gan studentiem, gan personālam. Viens no KVS principiem ir arī pētniecības integrācija studiju procesā. Attiecīgi MK ir noteikusi, ka 30% no visiem studiju kursiem ir jāiekļauj pētniecības aktivitātes, vismaz 5% studējošo aktīvi jāiesaista pētnieciskajos projektos un konferencēs un sadarbība ar nozari tiek stiprināta, piesaistot vismaz 5 vieslektorus gadā un organizējot prakses nozares

uzņēmumos (SPR 38. lpp.). Jāatzīmē, ka MK ir izveidota veiksmīga ERASMUS+ īso apmaiņas programmu pakete, kas nodrošina ievērojamu ārzemju studentu skaitu dažādos pasākumos un attiecīgi arī stiprina pētniecības tīklus.

8. pielikums "Atbilstība ESG" apliecina, ka SP atbilst ESG standartu 1. daļas prasībām. Aprakstīta kvalitātes nodrošināšanas politika, studiju programmas izstrādes un apstipirināšanas process, tās regulāra apsekošana, ārējās kvalitātes nodrošināšana, studentcentrētas mācīšanās principi, studējošo uzņemšanas kārtība, mācībspēku atlases kritēriji, sabiedrības informēšana. Kopumā eksperti secina, ka KVS ietvaros nodrošināta programmas izstrāde un tiks pienācīgi turpmāk veikta tās izvērtēšanu un darbība.

4. Studējošie, absolventi, darba devēji un/ vai nozares darba devēju organizācijas un citas nozares organizācijas ir iesaistītas studiju programmas izveidē un iesaiste plānota arī turpmākā programmas pilnveidē (t.s. darbs ar studējošo un darba devēju aptauju rezultātiem).

Kā jau iepriekš aprakstīts 1.1.kritērijā, SP izveidē tika ņemti vērā dažādu aptauju rezultāti. Aptaujas tika veiktas gan ar potenciālajiem studentiem, gan uzņēmējiem, gan ar MK lauksaimniecības virzienā studējošajiem (pielikums "LBTU_Malnavas_koledžas_aptaujas par dārzkopību"). SP izstrādes laikā notika arī klātienes konsultācijas, tika gūti priekšlikumi Dārzkopības institūta un Latgales reģiona zemnieku saimniecības (SPR 8. lpp.). Iegūtie dati liecina par SP aktualitāti un pieprasījumu.

Arī pēc SP īstenošanas uzsākšanas notiks atgriezeniskās saites iegūšana. Katra semestra beigās studenti pilda aptaujas par konkrētajiem studiju kursiem un sniedz atgriezenisko saiti par kursa saturu, vērtēšanas formu, slodzi, mācību materiāliem u.c. Vienu reizi gadā arī studiju daļa centralizēti nosūta studējošajiem aptauju elektroniskā vidē par studiju procesa novērtēšanu kopumā; notiek arī studiju programmu direktoru pārrunas ar studējošajiem, kā arī absolventu aptaujas (SPR 42.lpp.). Regulāri aptaujāti tiks arī darba devēji – aptaujas tiek izplatītas pēc prakšu norises uzņēmumos. Kā arī uzņēmumi tiks aptaujāti, lai ievāktu informāciju par darba tirgus vajadzībām un aktualitātēm (SPR 43.lpp.).

Secinājumi:

SP kopumā atbilst valsts profesionālās augstākās izglītības standartam, profesiju standartam PS-160, kas nosaka prasības Dārzkopības speciālista profesionālās kvalifikācijas iegūšanai. SP īstenošanas mehānisms nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, ietverot atbilstošas mācību metodes, studentcentrētu pieeju, vērtēšanas nosacījumus, kā arī praksi. SP izveides laikā tika ņemtas vērā aptaujas ar potenciālajiem studējošajiem, lauksaimniecības virziena studentiem un uzņēmējiem – darba devējiem. Atgriezeniskās saites gūšana ir plānota arī pēc SP īstenošanas uzsākšanas. Darba devēju intervijās tika īpaši uzsvērta nepieciešamība sagatavot speciālistus, kuri spēj pieņemt un pamatot profesionālus lēmumus, organizēt darbu un uzņemties atbildību par ražošanas procesu rezultātiem. Šī kompetence vērtējama kā viena no būtiskākajām programmas pievienotajām vērtībām. Studiju programmas saturs atbilst profesijas standartam un ietver gan vispārīgo moduli, gan nozares specializācijas kursus, kas arī organizēti moduļu veidā. Studiju prakse sadalīta 3 daļās, ka ļauj studentiem apgūt nepieciešamās prasmes atkarībā no dārzkopības sezonalitātes. Vērā ņemams uzsvars uz dārzkopības nozares automatizāciju un digitālo tehnoloģiju apgūšanu.

Stiprās puses:

1. SP izveidē tika ņemti vērā dati no aptaujām ar potenciālajiem studentiem, jau esošajiem

lauksaimniecības virziena studējošajiem un darba devējiem.

2. Pārrunas ar potenciālajiem darba devējiem deva pārliecību, ka studentiem ir pieejamas prakses vietas un arī nākotnē darba vietas.
3. Iegūstamais izglītības līmenis atbilst darba tirgū pieprasītajam dārzkopības speciālista LKI/EKI 5. līmenim, kas pārsniedz profesionālās vidējās izglītības sniegtās iespējas, bet vienlaicīgi dod iespēju ātrāk iesaistīties darba tirgū salīdzinot profesionālo bakalaura studiju programmu LBTU.
4. Studiju kursu saturs ir veidots, lai dotu iespēju studentiem atgriezties studijās pēc pārtraukuma un dotu apliecinājumus par iegūto kvalifikāciju maksas studentiem sadarbībā ar uzņēmumiem.
5. SP saturs ir veidots sadarbībā ar nozari un orientēts uz profesionālu lēmumu pieņemšanas, darba organizācijas, uzņēmējdarbības, digitālo tehnoloģiju izmantošanas un vadības kompetenču attīstīšanu.

Vājās puses:

1. Studiju programmas īstenošanā būtiska loma paredzēta praksēm uzņēmumos, tādēļ būtiska nozīme būs efektīvam prakses kvalitātes monitoringa mehānismam, lai nodrošinātu ne vien praktisko iemaņu, bet arī profesionālās lēmumu pieņemšanas un darba organizācijas kompetenču apguvi.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	X			
2.	X			
3.	X			
4.	X			

Prasības [3] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst studiju programmas mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	X			Studiju saturs, īstenošanas mehānisms nodrošina pilnvērtīgu studiju īstenošanu no studentu uzņemšanas līdz kvalifikācijas darba aizstāvēšanai (SPR 3.2. nodaļa). Neskatoties uz vienu identificēto vājo pusi, eksperti nesamazina kopējo prasības vērtējumu.

IV. Mācībspēki

Prasība [4]: Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.

1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases kritēriji ir atbilstoši studiju programmas un studiju kursu specifikai.

Plānots, ka SP īstenošanu nodrošinās 19 docētāji. Vispārizglītojošo, uzņēmējdarbības un vadības studiju kursu īstenošanā tiks piesaistīti MK docētāji, kas docē līdzīgus kursus citās studiju programmās. Dārzkopības nozares profesionālo kursu docēšanā ir piesaistīti mācībspēki no LBTU un RTU Rēzeknes akadēmijas (turpmāk - RA), kā arī papildus ar dārzkopības saistītos kursus pasniegs piesaistītie nozares speciālisti (SPR 44. lpp.).

MK akadēmiskā personāla amatu izveide, ieņemšanas kārtība un personālam izvirzītās kvalifikācijas prasības ir noteiktas iekšējā normatīvajā aktā "Nolikums par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem īsā cikla profesionālās augstākās izglītības jomā." (SPR ziņojums, 3.3. sadaļa). Papildus "Akadēmiskā darba aprēķina nolikums" nosaka akadēmiskā darba veidus, apjomu, plānošanas un aprēķināšanas kārtību, kā arī "LBTU Malnavas koledžas akadēmiskā personāla darba kvalitātes vērtēšanas kārtība" nosaka akadēmiskā personāla snieguma izvērtēšanas procedūru (SPR 44.lpp.). Šie iekšējie normatīvie akti nodrošina formālu kārtību akadēmiskā personāla piesaistei, darba plānošanai un darba kvalitātes izvērtēšanai.

Sludinājumi uz akadēmiskā personāla vakancēm tiek paziņoti MK mājaslapā un izdevuma "Latvijas Vēstnesis" tīmekļvietnē. Akadēmiskajos amatos var pieņemt gan Latvijas iedzīvotājus, gan ārvalstniekus, kuri pārvalda valsts valodu C2 līmenī. (SPR 44.lpp.)

Kopumā eksperti secina, ka MK ir izstrādāta nepieciešamā procedūra mācībspēku atbilstošai atlasei, un tā ir veikta, aptverot konkrētās SP vajadzības un specifiku, iekļaujot mācībspēkus gan no MK , gan LBTU un RTA, gan nozares ekspertus. Taču nozīmīgi riski saistīti ar lielo mācībspēku īpatsvaru, kas nav ievēlēti MK (84%).

2. Mācībspēku kvalifikācija nodrošina studiju programmas rezultātu sasniegšanu.

SP īstenošanā ir plānots iesaistīt 19 pasniedzējus, kuri kopā īstenos 29 studiju kursus. SPR sniegtā informācija un pārrunas ar pasniedzējiem ekspertu vizītes laikā sniedza pārliecību par iesaistītā akadēmiskā personāla kompetenci un motivāciju, lai sasniegtu plānotos SP rezultātus.

No iesaistītajiem 19 docētājiem 9 ir ar doktora grādu, 9 ar maģistra grādu un 1 ar bakalaura grādu, savukārt viesdocētāji nodrošina nozares tendencēm atbilstošu, aktuālu un praktisku saturu (SPR 45. lpp.). SP īstenošanai nozīmīgi ir pasniedzēji šādās jomās:

- Dārzkopības jomā – docētāji ar zinātniskajiem grādiem Dr.agr., Dr.biol. un maģistra grādiem Mg.agr. īstenos nozares speciālos kursus, kā, piemēram, Augļu koku un ogulāju audzēšana, Dārzeņkopības tehnoloģijas, Augu aizsardzības sistēmas un integrētie risinājumi.
- Inženierzinātnes un IKT – docētāji ar zinātnisko grādu Dr.sc.ing. un maģistra grādu Mg.sc.ing. īsteno studiju kursus, kas vērsti uz tehnoloģisko procesu automatizāciju un digitālo prasmju apguvi. Kursi: Siltumnīcu mikroklimats un tehnoloģiskās sistēmas, Dārzkopības mehanizācija un tehnoloģisko iekārtu vadība, kā arī Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas profesionālajā vidē.
- Ekonomikas un uzņēmējdarbības joma – docētāji ar Dr.oec. un Mg.oec. grādiem. Kursi: Uzņēmējdarbības pamati un uzņēmuma dibināšana, Finanšu uzskaite un analīze

dārzkopības uzņēmumā un Mārketings dārzkopības nozarē.

- Valodu un komunikācijas jomā – docētāji ar Dr.philol. un Mg.oec. grādiem, kas nodrošinās tādus kursus kā Lietišķā komunikācija un Profesionālā svešvaloda.
- Tehnoloģiju un drošības joma – viesdocents ar Dr.sc.ing grādu, kas docēs kursu Darba un vides aizsardzība, ugunsdrošība un civilā aizsardzība.

Piesaistīto mācībspēku kvalifikācija ir atbilstoša un atbilst SP kursu iekļautajām jomām. Jāatzīmē gan, ka absolūtais vairākums pasniedzēju (16 no 19) nav vēlēti akadēmiskajos amatos (10. pielikums "Mācībspēku saraksts"), lai gan MK vadība apliecināja, ka ievēlēšana notiks, uzsākot SP īstenošanu. Jāņem vērā, ka vairāki pasniedzēji nav pamatdarbā MK. Tas rada riskus SP ilgtspējai un stabilitātei.

Kopumā eksperti secina, ka mācībspēku kvalifikācija ir atbilstoša kvalitatīvai SP īstenošanai. Jāuzsver, ka prakses darbu organizācija būs ļoti būtiska studiju rezultātu sasniegšanai un esošā sadarbība ar prakses vietām apliecina, ka rezultātu sasniegšana ir iespējama.

3. Augstskola/koledža nodrošina mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanu.

SPR un pārrunas ar iesaistītajiem mācībspēkiem apliecināja, ka to kvalifikācija atbilst SP īstenošanai izvirzītajām prasībām. Vienlaikus ir parādīti mehānismi, kā paaugstināt mācībspēku kvalifikāciju un veicināt lietišķo pētījumu attīstību. LBTU MK ir izstrādāta un ieviesta pedagogu un akadēmiskā personāla snieguma novērtēšanas kārtība (SPR 4.3. nodaļa). Ir izveidota sadarbība ar citām izglītības iestādēm, lai pilnveidotu pasniedzēju digitālās kompetences un studentcentrētu, iekļaujošu pedagoģisko praksi. Ievēlēšanas periodā akadēmiskais personāls veic profesionālo pilnveidi Augstskolu didaktikas programmā 160 akadēmisko stundu apjomā. Ņemot vērā MK profilu, lietišķā pētniecība ir īpaši atbilstoša un šajā jomā ir vērts atzīmēt kopā ar LBTU atvasināto publisko personu Dārzkopības institūts uzsākto iniciatīvu pārbaudīt ābeļu šķirnes Latvijas austrumu reģionā agroekoloģiskajos apstākļos. Šādi izmēģinājumi var dot reālu pienesumu reģionam piemērotāko šķirņu izvēlei, bet vienlaicīgi tie dos iespēju studentiem apgūt pamatiemaņas lauka izmēģinājumu veikšanai dārzkopībā. Protams, jāņem vērā, ka dārzkopības nozare izceļas ar lielu lauksaimniecības augu sugu skaitu, kam bieži vien nepieciešami ļoti atšķirīgas audzēšanas pieejas. Lietišķā pētniecība akadēmiskajam personālam ļauj pilnveidot kvalifikāciju apmeklējot dažādas nozares konferences un seminārus. Lielākā daļa pasniedzēju piedalās lietišķās pētniecības projektos, ko apliecina zinātnisko publikāciju esamība. Jāatzīst, ka lielākā daļa pētniecības nenotiek MK, izņemot jau minēto ābeļu izmēģinājumu, kas var ierobežot studentu iespējas apgūt pētniecības metodes un procesa organizāciju.

Secinājumi:

SP īstenošanai piesaistīti 19 atbilstoši mācībspēki no MK, LBTU, RTU RA un nozares vidus. Izstrādāta skaidra iekšējā normatīvā bāze personāla atlasei, slodžu plānošanai un kvalitātes vērtēšanai. MK ir skaidri mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanas un lietišķo pētījumu veicināšanas mehānismi. Riskus studiju programmas stabilitātei un ilgtspējai gan rada lielais to mācībspēku īpatsvars, kas nav ievēlēti MK, kā arī kuriem MK nav pamata darba vieta. Tomēr vizītes laikā eksperti guva pārliecību par iesaistīto mācībspēku motivāciju un profesionālo kompetenci. Pārrunas apliecināja, ka mācībspēki pārzina nozares aktualitātes un izprot profesionālajam dārzkopības speciālistam nepieciešamo kompetenču kopumu.

Stiprās puses:

1. Mācībspēku atlase veikta atbilstoši studiju programmas vajadzībām, iekļaujot mācībspēkus no MK, LBTU, RTU Rēzeknes akadēmijas, kā arī nozares ekspertus.

Vājās puses:

1. Ievērojama daļa pasniedzēju nav vēlēti akadēmiskajos amatos, lai gan MK vadība apliecināja, ka ievēlēšana notiks, uzsākot SP īstenošanu. Attiecīgi atsevišķu specializēto studiju kursu īstenošana balstās uz ierobežotu skaitu nozares ekspertu, kuru profesionālā darbība ārpus koledžas un sezonālās darba slodzes svārstības ilgtermiņā var radīt studiju procesa organizatoriskus riskus.
2. Atsevišķu specializēto dārzkopības kursu īstenošana balstās uz ierobežotu skaitu augsti specializētu nozares ekspertu, kuru aizvietojamība ir ierobežota.
3. Studentu iespējas regulāri iesaistīties dārzkopības lietišķajos pētījumos koledžas infrastruktūrā pašlaik ir ierobežotas, jo lielākā daļa pētniecisko aktivitāšu tiek īstenotas sadarbībā ar ārējiem partneriem.

Kritērija novērtējums:

Kritērijs	Novērtējums			
	Izcili	Labi	Viduvēji	Neapmierinoši
1.	X			
2.		X		
3.		X		

Prasības [4] novērtējums:

Prasība	Atbilstība			Pamatojums
	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	
Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.	X			Mācībspēku kvalifikācija, profesionālā un akadēmiskā pieredze ir atbilstoša studiju programmas īstenošanai. Tomēr programmas ilgtermiņa stabilitātes nodrošināšanai būtu vēlams pakāpeniski palielināt MK ievēlēto akadēmiskā personāla īpatsvaru, mazinot atkarību no ārēji piesaistītiem mācībspēkiem.

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Prasība [5]: Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām.

N. p.k.	Prasība	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst	Pamatojums
1.	Svītrots atbilstoši grozījumiem Augstskolu likumā				Nav attiecināms
2.	Dokumenti, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvi citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta		**X**		13. pielikums ar nosaukumu "Sadarbības_līgums_LBTU" uzrāda vienošanos starp LBTU aģentūru LBTU Malnavas koledža un LBTU par iespēju studentiem turpināt studijas LBTU profesionālā bakalaura studiju programmā "Lauksaimniecība." Taču sadarbības līgums ir vispārīgs un nenorāda konkrētas prasības kursu atzīšanai, vai budžeta vietu nodrošināšanu.
3.	Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā	**X**			14. pielikums "Apliecinājums_zaudējumu_kompensēšanai" apliecina, ka MK studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju ja SP koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.
4.	Mācībspēku kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos izglītības jomā, tajā skaitā akadēmiskās studiju programmas obligātās daļas un ierobežotās izvēles daļas īstenošanā piedalās	**X**			10. pielikums "Mācībspēku saraksts", kā arī 12. pielikums "Mācībspēku biogrāfijas_CV" ietver informāciju par studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījumu, kvalifikāciju un paredzētos pienākumus.

	vismaz pieci profesori un asociētie profesori kopā, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos attiecīgajā augstskolā.				
5.	Katram akadēmiskā personāla pārstāvim pēdējo sešu gadu laikā ir publikācijas recenzējamos izdevumos, tai skaitā starptautiskos (ja nostrādāts īsāks laikposms, publikāciju skaits ir proporcionāls nostrādātajam laikam) vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumi (piemēram, izstādes, filmas, teātra izrādes un koncertdarbība), vai piecu gadu praktiskā darba stāžs (izņemot stāžu studiju programmas īstenošanā) saskaņā ar Augstskolu likumu	**X**			Lielākajai daļai akadēmiskā personāla ir norādītas zinātniskās publikācijas recenzējamos izdevumos, tai skaitā starptautiskos, kas norāda uz atbilstošu pētnieciskā darba kapacitāti atbilstoši licencējamās SP plānotajam darbam un sadarbībai ar dārzkopības nozari (SPR 11. pielikums). Akadēmiskā personāla CV un pārrunas vizītes laikā apliecināja, ka akadēmiskajam personālam ir atbilstoša profesionālā pieredze nozarē (SPR. 12. pielikums).
6.	Augstskolas vai koledžas apliecinājums par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi normatīvajos aktos noteiktajā līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai	**X**			12. pielikums "mācībspēku biogrāfijas_CV" apliecina, ka mācībspēku latviešu valodas prasmes atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

	augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā				
7.	Studiju programma atbilst valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesionālās augstākās izglītības standartam, ievērojot studiju programmas īstenošanā noteiktās minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam. Studiju programma/ apakšprogramma (ja piemērojams) atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām.	**X**			Licencēšanai iesniegtā SP atbilst Ministru kabineta noteikumu Nr. 305 no 13.06.2023. par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu II. daļas prasībām. Licencēšanai iesniegtā SP ietver studiju kursu Darba un vides aizsardzība, ugunsdrošība un civilā aizsardzībā 3 ECTS apjomā (6. pielikums).
8.	Studiju programma/ apakšprogrammas (ja piemērojams) atbilst profesiju standartam, kas ir spēkā esošs, vai profesionālās kvalifikācijas prasībām, ja pēc studiju programmas. apakšprogrammas (ja piemērojams) apgūšanas tiek piešķirta profesionālā kvalifikācija	**X**			SP atbilst profesiju standartam PS-160. Studiju programma pēc satura atbilst profesijas standarta (PS-160) prasībām un LKI/EKI 5. līmenim, kā arī ir atbilstoša dārzkopības nozares attīstības tendencēm Latvijā.
9.	Studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti visās valodās, kurās studiju programma tiek īstenota, un tie atbilst Augstskolu likuma **56.[1]** panta otrajā daļā un **56.[2]** panta otrajā daļā noteiktajām prasībām	**X**			SP plānots īstenot latviešu valodā, tāpēc studiju kursu apraksti un studiju materiāli ir sagatavoti latviešu valodā un atbilst Augstskolu likuma 56.1 un 56.2 pantu prasībām (5. pielikums).
9.1.	Studiju programma, kuru paredzēts īstenot svešvalodā atbilst				Nav attiecināms.

	Augstskolu likuma 56. panta ceturtās vai piektās daļas prasībām				
10.	Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem (tajā skaitā doktorantu studijām par valsts budžeta līdzekļiem, ja piemērojams)	**X**			Studiju līguma paraugs atbilst studiju līgumā obligāti ietveramajiem nosacījumiem. (15. pielikums "Studiju līguma paraugs")
11.	Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs atbilst kārtībai, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus	**X**			Diploma paraugs atbilst Ministru kabineta noteikumiem Nr. 202 "Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecinošus dokumentus" (16. pielikums "Diploma un pielikuma paraugs").
12.	Augstskolā/ koledžā ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai	**X**			MK ir izveidota kārtība ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai (20. pielikums "Par ārpus formālo studiju rezultātu atzīšanu").
13.	**Prasība [6]**: Augstskolas vai koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	**X**			Izglītības kvalitātes valsts dienesta sagatavotais ziņojums apliecina, ka normatīvo aktu pārkāpumi 2025. gadā nav konstatēti. (pielikums "IKVD atbilde 16.07. uz 13.07.")
14.	**Prasība [7]**: Faktisko apstākļu atbilstība augstskolas/ koledžas sniegtajām ziņām	**X**			Vizītes laikā konstatēts, ka faktiskie apstākļi atbilst MK sniegtajām ziņām.

VI. Novērtējums

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Atbilst. SP papildina MK īstenotās studiju virziena "Lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība un pārtikas higiēna" studiju programmas, piedāvājot kvalifikāciju "Dārzkopības speciālists", kas atbilst profesionālās izglītības likumam, Ministru kabineta noteikumiem Nr. 305 par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu, kā arī profesionālās izglītības standartam PS-160 "Dārzkopības speciālists" (LKI/EKI 5. līmenis). SP papildina Latvijā esošās profesionālās vidējās SP un profesionālās bakalaura SP lauksaimniecībā, tādējādi MK ir nepieciešams nodrošināt skaidru diferenciāciju no šīm SP, lai nodrošinātu SP "Ilgtspējīga dārzkopība: tehnoloģijas un uzņēmējdarbība" sekmīgu īstenošanu.

II. Resursi un nodrošinājums

SP "Ilgtspējīga dārzkopība: tehnoloģijas un uzņēmējdarbība" īstenošanai pamatresursi ir nodrošināti atbilstoši LBTU MK attīstības un investīciju stratēģijai 2021. - 2027. SP īstenošanai nepieciešamie finanšu resursi ir detalizēti aprakstīti un kopumā atbilstoši. Jaunas SP izveide visdrīzāk novedīs pie budžeta vietu pārdales starp MK īstenotajām SP. Vispārējā infrastruktūra ir atbilstoša MK studentu skaitam un studiju virziena īstenošanas vajadzībām. Specializētā dārzkopības infrastruktūra, tai skaitā informatīvie resursi, ir adekvāta SP īstenošanas uzsākšana, bet nepieciešami ievērojami ieguldījumi tās attīstībai. SP turpmākai attīstībai nepieciešami mērķtiecīgi ieguldījumi specializētajā dārzkopības infrastruktūrā un lietišķās pētniecības nodrošinājumā. Prioritāri būtu pilnveidojama praktisko nodarbību bāze, tostarp dārzkopības tehniskais aprīkojums, siltumnīcu tehnoloģijas un digitālie risinājumi, lai studentiem nodrošinātu plašākas iespējas apgūt mūsdienu dārzkopībā izmantotās automatizācijas, monitoringa un precīzo tehnoloģiju sistēmas ne tikai demonstrējumu, bet arī praktiskas izmantošanas līmenī.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

Studiju saturs atbilst profesionālās izglītības standartam Dārzkopības speciālists, kā arī LKI/EKI 5. līmenim. Studiju īstenošana ietver lekcijas, seminārus, laboratorijas darbus un demonstrācijas, lauka izmēģinājumus un studiju praksi. Studiju programmas izstrādē ņemts vērā potenciālo studējošo un darba devēju viedoklis, kā arī atgriezenisko saiti plānots gūt arī pēc SP uzsākšanas.

IV. Mācībspēki

Kopumā mācībspēku atlase studiju programmas īstenošanai ir atbilstoša un sekmē studiju rezultātu sasniegšanu. Atbilstoša ir arī mācībspēku snieguma novērtēšanas sistēma un kvalifikācijas celšanas, pētniecības veicināšanas, vērtēšanas un slodzes sabalansētības mehānismi. Riskus studiju programmas stabilitātei rada lielais mācībspēku īpatsvars, kas nav ievēlēti koledžā un kuru pamata darba vieta arī nav koledža.

V. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Studiju programma atbilst normatīvo aktu prasībām. Nepieciešams precizēt līgumu ar LBTU par SP pārņemšanu, ja tās darbība tiek pārtraukta MK, norādot skaidri definētus kritērijus studentu pārejai LBTU īstenotajā PBSP "Lauksaimniecība" (kursu atzīšana, budžeta vietas un tml.).

VII. Rekomendācijas

Eksperti rekomendē **licencēt** īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmu "Ilgtspējīga dārzkopība: tehnoloģijas un uzņēmējdarbība".

Īstermiņa rekomendācijas (līdz studiju programmas īstenošanas uzsākšanai):

1. Palielināt akadēmiskajos amatos ievēlēto mācībspēku īpatsvaru līdz 30% plānotajiem mācībspēkiem.
2. Papildināt 13. pielikumu (līgums par studentu pārņemšanu LBTU SP "Lauksaimniecība", gadījumā, ja MK SP "Ilgtspējīga dārzkopība: tehnoloģijas un uzņēmējdarbība" tiek pārtraukta, ar konkrētu informāciju par atzīstamajiem kursiem un budžeta vietu saglabāšanu.

Ilgtermiņa rekomendācijas (līdz studiju virziena akreditācijai):

3. Izstrādāt un īstenot plānu specializētās dārzkopības infrastruktūras pakāpeniskai attīstībai, paredzot prioritārās investīciju jomas SP vajadzībām, kā arī attīstīt MK rīcībā esošo specializēto dārzkopības infrastruktūru, prioritāri pilnveidojot siltumnīcu tehnoloģiju, stādu audzēšanas un nelielas dārzkopības tehnikas nodrošinājumu studentu praktisko kompetenču apguvei.
4. Papildināt bibliotēkas krājumu ar LKI/EKI 5. līmeņa studiju vajadzībām atbilstošu specializēto literatūru augļkopībā, stādaudzēšanā, precīzajās tehnoloģijās, augu fizioloģijā un mūsdienu dārzkopības uzņēmējdarbībā. Nodrošināt studentu piekļuvi starptautiskajām zinātniskās literatūras datubāzēm un attīstīt prasmes izmantot zinātnisko literatūru lietišķo pētījumu izstrādē.
5. Paplašināt sadarbības partneru loku visās galvenajās dārzkopības nozarēs (augļkopība, stādaudzēšana, dekoratīvie augi, dārzeņkopība), lai mazinātu risku, kas saistīts ar atsevišķu partneru pieejamības izmaiņām, kā arī nodrošinātu studentiem plašāku praktiskās pieredzes spektru.
6. Turpināt pilnveidot studiju uzdevumus un vērtēšanas metodes, kas ļauj novērtēt studentu spēju pieņemt un pamatot profesionālus lēmumus reālās darba situācijās.
7. Veidot pēctecības plānu specializēto dārzkopības studiju kursu nodrošināšanai, mazinot atkarību no atsevišķiem nozares ekspertiem. Izstrādāt specializēto studiju kursu nodrošināšanas pēctecības plānu, identificējot iespējamos alternatīvos mācībspēkus un veicinot jaunu nozares ekspertu iesaisti studiju procesā.
8. Izstrādāt studējošo piesaistes un noturēšanas plānu, nosakot konkrētus pasākumus reflektantu piesaistei, pirmajā studiju gadā novērotā atbiruma mazināšanai un sadarbībai ar profesionālās izglītības iestādēm.
9. Nodrošināt, ka studenti sistemātiski tiek iesaistīti lietišķajos pētījumos vismaz vienā studiju modulī katrā studiju gadā, neaprobežojoties tikai ar kvalifikācijas darba izstrādi noslēguma posmā.
10. Turpināt pilnveidot studiju uzdevumus, prakses organizāciju un kvalifikācijas darbu izstrādi tā, lai studējošie sistemātiski attīstītu spēju pieņemt profesionālus lēmumus, kā arī pamatot to izvēli.
11. Pakāpeniski palielināt akadēmiskajos amatos ievēlēto mācībspēku īpatsvaru un mazināt atkarību no individuāliem ārējiem ekspertiem.

VIII. Prasību vērtējumu kopsavilkums

	Prasības	Atbilst	Daļēji atbilst	Neatbilst
P1	Studiju programma atbilst studiju virzienam, kurā to plānots iekļaut	**X**		
P2	Studiju bāze, informatīvā bāze (tai skaitā bibliotēka), finansiālā bāze un materiāltehniskā bāze atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem	**X**		
P3	Licencējamās studiju programmas saturs un īstenošanas mehānisms atbilst mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem studiju rezultātiem	**X**		
P4	Akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācija atbilst studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām	**X**		
P5	Studiju programma atbilst Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām	**X**		
P6	Augstskolas/ koledžas darbībā iepriekšējā gada laikā pirms lēmuma pieņemšanas dienas kompetento iestāžu konstatētie normatīvo aktu pārkāpumi šo iestāžu noteiktajā termiņā ir novērsti	**X**		
P7	Faktiskie apstākļi atbilst augstskolas/ koledžas norādītajām ziņām	**X**		